

Heemstede

Collegebesluit

Collegevergadering: 2 april 2024

Zaaknummer : 1231543
Team : Concern Control
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden, S.A. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Evaluatie centrumregelingen Bedrijfsvoering en Digitale informatietechnologie

Kernboodschap

De gemeenschappelijke regelingen Digitale informatietechnologie (DIT) en Bedrijfsvoering (BV) zijn geëvalueerd. De conclusie is dat de slagkracht, aansturing en inzicht en grip vergroot is door het aangaan van een gemeenschappelijke regeling. Daarnaast zijn er ook aandachtspunten die de komende tijd worden opgepakt. Het college neemt kennis van de evaluatie en neemt de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie over.

Besluit B&W

1. In te stemmen met de evaluatie centrumregelingen Bedrijfsvoering en Digitale informatietechnologie;
2. De conclusies en aanbevelingen over te nemen;
3. Het besluit ter kennisname te brengen van de commissie Middelen (C-stuk).

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
- Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoering Bloemendaal en Heemstede (GR BV)
- Gemeenschappelijke regeling Digitale informatietechnologie (GR DIT)

Een gemeenschappelijke regeling is een samenwerking die een publieksrechtelijke rechtsvorm heeft. Een centrumregeling is één van de 4 rechtsvormen die een gemeenschappelijke regeling kan hebben. De andere rechtsvormen zijn openbaar lichaam, bedrijfsvoeringsorganisatie en gemeenschappelijk orgaan.

Bevoegdheid

In de GR DIT is in artikel 14 derde lid opgenomen dat de regeling uiterlijk na het verstrijken van elk tweede jaar na inwerkingtreding wordt geëvalueerd op de kostenverdeling. In de GR BV is in artikel 11 opgenomen dat de colleges periodiek de regeling evalueren op doelmatigheid, effectiviteit, rapportage, aansturing en financiële kaders.

Bestuurlijke achtergrond

Op 11 mei 2021 heeft het college van de gemeente Heemstede de bijgestelde GR DIT vastgesteld, nadat de gemeenteraad op 22 april 2021 toestemming voor de wijziging van de GR DIT heeft gegeven.

Op 23 februari 2023 heeft de gemeenteraad van Heemstede een positieve zienswijze gegeven en ingestemd met het treffen van de GRBV. Bij de bespreking in de raad is een amendement ingediend om in plaats van na 2 jaar al na 1 jaar de GR te evalueren. Uitkomst van deze bespreking is dat in Q1 2024 een lichte evaluatie, op de werking van de juridische vastlegging, wordt gedaan. Op 4 april 2023 heeft het college van Heemstede besloten de GR BV te treffen met terugwerkende kracht per 1 januari 2023.

Op 5 december 2023 hebben beide colleges van Heemstede en Bloemendaal ingestemd met de *Opdracht evaluatie centrumregelingen*. Deze opdracht bestaat uit 3 onderdelen:

1. *Evaluatie GR BV en GR DIT*
Ligt voor in dit raadsvoorstel.
2. *Analyse gevolgen wijziging Wgr voor centrumregelingen, inclusief voorstel voor aanpassing (indien van toepassing)*
Is voorgelegd in apart raadsvoorstel (februari 2024)
3. *Bredere evaluatie van de vier centrumregelingen*
Brede evaluatie van de regelingen BV, DIT, Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid en Intergemeentelijke afdeling sociale zaken staat gepland medio 2025/medio 2026.

Motivering

De evaluatie van de GR DIT en GR BV is licht ingestoken. Deels omdat de regelingen, zeker de GR BV, nog niet heel lang bestaan. Daarnaast is een brede evaluatie gepland eind 2025. Voor de evaluatie van beide GR-en zijn dezelfde onderzoeksvragen gesteld.

1. In hoeverre voldoet de regeling op zichzelf aan de taakuitvoering en de uitgangspunten bij oprichting?
2. Hoe verloopt de financiële afwikkeling van de samenwerking. Komt de vooraf bepaalde kostenverdeling overeen met de werkelijke dienstverlening?
3. In hoeverre is er bestuurlijk (colleges en raden) voldoende grip op de regelingen?
4. Hoe verloopt de aansturing van de teams.

Bij deze evaluatie zijn doelmatigheid en doeltreffendheid geen onderdeel.

Voor de evaluatie zijn een diverse betrokkenen gesproken waarin (een deel van) de onderzoeksvragen aan bod gekomen zijn.

Argumenten

In zijn algemeenheid kan geconcludeerd worden dat de GR BV en GR DIT voordelen biedt voor zowel bestuur, directie en medewerkers. Toch zijn er duidelijk nog verbeterpunten. Daarnaast kan geconcludeerd worden dat de evaluatie van de GR BV nog wat vroeg is om echt goede conclusies te trekken. De volledige rapportage treft u in de bijlage.

De belangrijkste conclusies zijn:

1. De conclusie naar aanleiding van de verschillende interviews is dat de slagkracht door de samenwerking vergroot is.
2. Voor de GR DIT is het belangrijk om te blijven monitoren of de slagkracht voldoende is voor de grootte en complexiteit van de uitdagingen.
3. De vorming van een GR biedt meerwaarde ten opzichte van een minder formele samenwerkingsvorm.
4. Om echt efficiencyvoordelen te behalen, is eenduidigheid in proces en besluitvorming tussen beide gemeenten cruciaal.
5. De financiële afrekening loopt wel conform afspraken, maar daar is wel veel handwerk voor nodig. Hier is nog een efficiencyslag te maken.
6. Doordat medewerkers in dienst zijn bij de moedergemeente, is het invullen van nieuwe, openstaande vacatures complex. Er moet continue gecheckt worden of de verhouding van de formatie voldoet aan de loonkostenverdeling van 46%/54%.
7. Het financiële inzicht in de beide GR-kan verbeterd worden, om hier beter op te kunnen sturen.
8. De financiële afhandeling van facturen is wel verbeterd t.o.v. de oude situaties.
9. Door de medewerkers wordt qua aansturing geen verschil substantieel ervaren tussen de oude en nieuwe situatie.

De belangrijkste aanbevelingen zijn:

1. Onderzoek de mogelijkheden om de processen van beide gemeenten beter op elkaar af te stemmen. Dit zit vooral in de financiële processen.
2. Neem bij de evaluatie, die eind 2025 plaatsvindt, mee of de slagkracht van GR DIT nog steeds voldoet.
3. Zorg dat de bestuurlijke en directie overleggen goed ingericht worden. Maak duidelijke keuzes welke onderwerpen op welke tafel worden besproken. Deze overleggen moeten ook duidelijk als doel hebben dat beide gemeenten zich voldoende betrokken voelen bij de GR-en, ongeacht wie de centrumgemeente is.
4. Toewerken naar de mogelijkheid om de medewerkers van de GR-en in dienst te laten treden bij de centrumgemeente. Al het proces in gang zetten door nieuwe vacatures alleen bij de centrumgemeente uit te zetten. Daarnaast moet het proces in gang gezet worden door in overleg te treden met de ondernemingsraad en de vakbonden.

5. Zorg dat van beide GR-en de begroting nader uitgesplitst is, zodat het college en de gemeenteraad beter inzicht krijgt in de kosten van de GR. Op deze manier zijn ze beter in staat hun rollen goed te kunnen invullen.
6. Koester en behoud de waarde dat het voor medewerkers geen verschil maakt voor welke gemeente ze werken, maar dat ze zichzelf zien als onderdeel van beide organisaties.

Financiën

Niet van toepassing

Samenwerking en communicatie

GR BV en DIT zijn een samenwerking tussen gemeente Bloemendaal en Heemstede. De evaluatie is in overleg met beide gemeenten tot stand gekomen.

Planning/uitvoering

Na vaststelling van het collegevoorstel, worden de aanbevelingen in 2024 opgepakt. De evaluatie wordt ter informatie aan de raad gestuurd.

De grote evaluatie van de vier centrumregelingen staat gepland medio 2025/medio 2026.

Bijlage(n)

1. Evaluatie centrumregelingen Bedrijfsvoering en Digitale informatievoorziening